

*hokimligi
maktabgacha va maktab ta'lifi
boshqarmasi*

*maktabgacha va
maktab ta'lifi bo'limi tasarrufidagi
-umumi o'rta ta'lim maktabi
geografiya fani o'qituvchisi*

*ning
20__-20__-o'quv yilida
9-10-sinflar bo'sh o'zlashtiruvchi
o'quvchilar uchun geografiya fanidan*

**TO'GARAK
HUJJATLARI**

To‘garak a’zolari haqida ma’lumot

№	Familiya ismi va sharifi	Tug‘ilgan sanasi	Sinfi	Manzili (to‘liq)	Ota-onasi (Ismi sharifi)	Telefon (uy yoki mobil)	Izoh
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							
8.							
9.							
10.							
11.							
12.							
13.							
14.							

15.							
16.							
17.							
18.							
19.							
20.							
21.							
22.							
23.							
24.							
25.							
26.							
27.							
28.							
29.							
30.							

O'tkazilgan xona

“_____” To ‘garak mashg’ulotlar o’tkazilish sanalari To ‘garak rahbari _____

“ _____ ” To‘garak mashg‘ulotlar o‘tkazilish sanalari To‘garak rahbari _____

“TASDIQLAYMAN”

MMIBDO‘

20__-20__-o‘quv yilida bo‘sh o‘zlashtiruvchi o‘quvchilar uchun tuzilgan “ ” to‘garagining ISH REJASI

Nº	Yillik ish reja mavzulari	Soat	Sana	Izoh
1.	Jahonning siyosiy xaritasi	1		
2.	Zamonaviy ekologik muammolar.	1		
3.	Unitar va federativ davlatlar	1		
4.	Tugamaydigan va tiklanadigan tabiiy resurslar geografiyasi	1		
5.	Jahon xo‘jaligi va xalqaro mehnat taqsimoti.	1		
6.	Jahon iqtisodiyoti markazlari va xalqaro integratsiya jarayonlari.	1		
7.	Biologik resurslar	1		
8.	Global ekologik muammolar	1		
9.	Jahon transporti geografiyasi.	1		
10.	Xalqaro iqtisodiy aloqalar geografiyasi.	1		
11.	Dunyo aholisining etnik va diniy tarkibi	1		
12.	Aholining diniy tarkibi	1		
13.	Germaniya Federativ Respublikasi.	1		
14.	Buyuk Britaniya va Shimoliy Irlandiya Birlashgan	1		
15.	Jahon xo‘jaligi va uning tarkibini o‘rganish.	1		
16.	Gaz sanoati	1		
17.	Osiyo qit’asining geografik o‘rni, chegaralari va siyosiy xaritasi	1		
18.	Osiyo mamlakatlarining iqtisodiy rivojlanganligi	1		
19.	Yevropaning geografik o‘rni, chegaralari va siyosiy .	1		
20.	Germaniya Federativ Respublikasi	1		
21.	Eron, Afg‘oniston, Pokiston Islom Respublikalari.	1		
22.	Xitoy Xalq Respublikasi	1		
23.	Italiya Respublikasi	1		
24.	Rossiya Federatsiyasi	1		
25.	Indoneziya, Malayziya, Singapur davlatlari.	1		
26.	Janubiy Afrika Respublikasi	1		
27.	Turkmaniston Respublikasi	1		
28.	Turkiya Respublikasi	1		
29.	Avstraliya Ittifoqi.	1		
30.	Amerikaning siyosiy xaritasi	1		
31.	Koreya Respublikasi	1		
32.	Fors qo‘ltig‘i arab davlatlari	1		
33.	Misr Arab Respublikasi.	1		
34.	Amerika Qo‘shma Shtatlari	1		

Sana: “ ” 20 -yil. Sinflar: _____. To ‘garak rahbari: _____

Mavzu: Jahonning siyosiy xaritasi.

Maqsadlar:

a) zamonaviy dunyo, uning yirik mintaqalari hamda xalqaro iqtisodiy va siyosiy tizimda muhim o‘rin egallagan davlatlarga xos ijtimoiy-iqtisodiy geografik xususiyatlarni o‘rgatish, turli global va mintaqaviy iqtisodiy,

ijtimoiy va ekologik jarayonlar haqida tizimli ma’lumotlarga ega bo‘lish.

b) jahon, uning yirik mintaqasi va mamlakatlari iqtisodiy va ijtimoiy geografiyasiga doir zamonaviy bilim berish, mustaqil bilim olish va uni amaliyatda qo‘llashni o‘rgatish.

v) jahonning siyosiy xaritasi, tabiiy resurslari, aholisi va xo‘jaligi haqidagi umumiylashtirish. Jahonning yirik mintaqalari — Yevropa, Osiyo, Afrika, Amerika va Avstraliyaning siyosiy xaritasi, tabiiy resurslari, aholisi va iqtisodiyotining o‘ziga xos xususiyatlarini tushuntirish.

O‘quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiylar elementlari:

Kommunikativ kompetentsiya: ijtimoiy vaziyatlarda eng avvalo ona tilida hamda birorta xorijiy tilda o‘zaro samarali mulokotga kirisha olish, muloqotda muomala madaniyatiga amal qilish, ijtimoiy moslashuvchanlik, hamkorlikda jamoada samarali ishlay olish.

O‘z-o‘zini rivojlantirish kompetentsiyasi: doimiy ravishda o‘z-o‘zini jismoniy, ma’naviy, ruxiy va intellektual rivojlantirish, kamolotga intilish, hayot davomida mustaqil o‘qib-o‘rganish, bilim va tajribani mustaqil ravishda muntazam oshirib borish, o‘z hatti-harakatini adekvat baholash va mustaqil qaror qabul qila olish ko‘nikmalarni egallah.

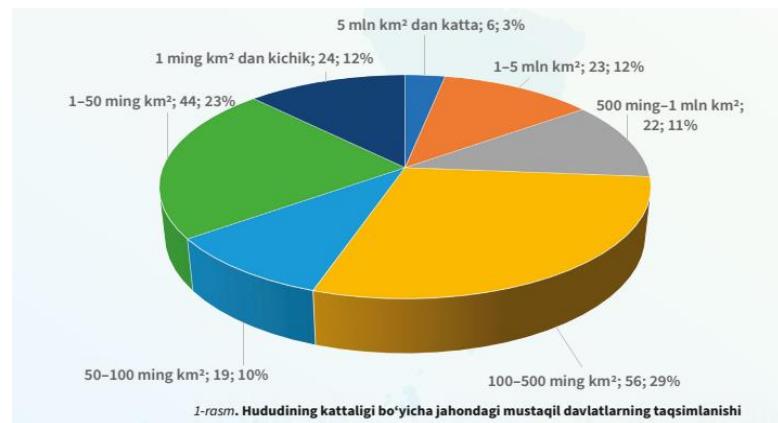
Mashg‘ulot turi: mavzuga oid yangi ma’lumotlarni o‘quvchilarga yetkazishda yangi texnologiyalardan foydalanish, klaster, yozma, og‘zaki, ko‘rgazmali aralash mashg‘ulot, suhbat, munozara, noananaviy, hamkorlikda ishslash, yangi tushuncha va bilimlarni shakllantirish.

Mashg‘ulot jahozi: Globus, dunyo tabiiy kartasi, 5-sinf atlasi, “Tabiiy geografiya boshlang‘ich kursi” atlasi, yozuvlari xaritasi, rangli qalamlar, chizg‘ich, o‘chirg‘ich, sirkul va kompas va globus, tarqatma materiallar, mavzuga oid ko‘rgazmali qurollar va video roliklar, slaydlar, guruhlar uchun rag‘bat kartochkalari.

I.Tashkiliy qism: salomlashish, yo‘qlama qilish, o‘quvchilarni mashg‘ulotga tayyorgarliklarini tekshirish.

II.Yangi mavzu bayoni:

Jahonning siyosiy xaritasida 2022-yil boshi holatiga ko‘ra jahon hamjamiyati, xususan, Birlashgan Millatlar Tashkiloti (BMT) tomonidan mustaqilligi rasman tan olingan 194 ta suveren davlat mavjud. Bularidan 193 tasi BMT faoliyatida a’zo davlatlar sifatida, 1 tasi (Vatikan) esa kuzatuvchi davlat bo‘lib ishtirok etadi. Davlatlar bir-biridan turli xususiyatlari bilan ajralib turadi. Bunday muhim jihatlaridan biri hududning kattaligi hisoblanadi. Siyosiy xarita, davlat, Birlashgan Millatlar Tashkiloti, eng yirik va “mitti” davlatlar, orol davlatlar, yarimorol davlatlar, ichki kontinental davlatlar, mustaqil davlatlar.

1-rasm. Hududining kattaligi bo‘yicha jahondagi mustaqil davlatlarning taqsimlanishi

III. Mustahkamlash:

Shu bilan birga, dunyodagi davlatlar ichida hududiy jihatidan mayda, yoki “mitti” bir guruh davlatlar ham o‘ziga e’tiborni tortadi. Bunday toifadagi davlatlar turli qit’alarda, xususan, Yevropada (Vatikan, Monako, San Marino, Lixtenshteyn va boshqalar), Osiyoda (Maldiv Respublikasi, Singapur, Bahrayn), Amerikada (Sent Kits va Nevis, Grenada, Barbados va boshqalar), Avstraliya va Okeaniyada (Nauru, Tuvalu, Marshall orollari va boshqalar) joylashgan.

IV. Uyga vazifa:

1.Jahonning siyosiy xaritasidan Yevropa, Osiyo, Afrika va Okeaniyadagi eng yangi (1990-yildan keyingi davrda mustaqillikka erishgan) mustaqil davlatlarni toping.

Sana: " " 20 -yil. Sinflar: _____. To'garak rahbari: _____

Mavzu: Zamonaliviy ekologik muammolar.

Maqsadlar:

- jahon iqtisodiyoti, siyosati, ekologiyasi, madaniyatiga, xullas, hayotning deyarli barcha jabhalariga ma'lum darajada aloqadorligi, jahon va uning ayrim qismlariga xos betakror geografik xususiyatlari, ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyot jarayoni va qonumiylari haqida batafsil ma'lumot berish.
- jahon va uning yirik mamlakatlari iqtisodiy va ijtimoiy geografiyasiga doir zamonaliviy bilim berish, mustaqil bilim olishga va uni amaliyotda qo'llashga o'rgatish, jahonning yirik mintaqalari - Yevropa, Osiyo, Afrika, Amerika va Avstraliyaning siyosiy xaritasi, tabiiy resurslari, aholisi va iqtisodiyotining o'ziga xos xususiyatlari haqida tushuncha berish.
- jahoning siyosiy xaritasi, tabiiy resurslari, aholisi va xo'jaligi haqidagi umumiy ilmiy tasavvurni shakllantirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiyalar elementlari:

Kommunikativ kompetensiya:

o'zining mustaqil fikrini og'zaki va yozma tarzda ifoda eta olish, o'z g'oyalarini taqdim va himoya qila olish, guruhlarda ijodiy tarzda ishlay olish.

Dunyoning yirik shaharlari va ular haqida xorijiy tillarda ma'lumot bera olish.

O'zini o'zi rivojlantirish kompetensiysi:

ijtimoiy-iqtisodiy va siyosiy sohalarda, geografik manbalar bilan mustaqil tarzda ishlay olish, o'zining iqtisodiy, siyosiy, madaniy, ekologik dunyoqarash va tafakkurini mustaqil ravishda o'stirib borish.

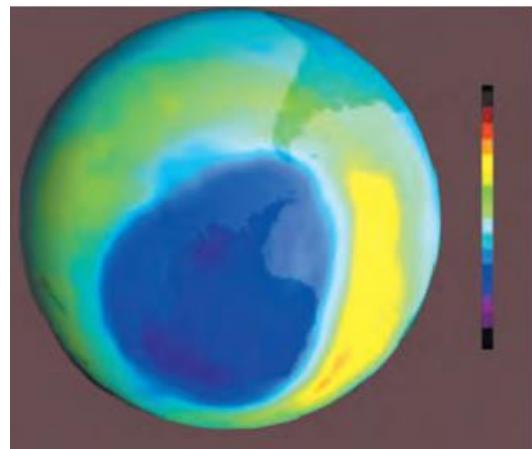
Mashg'ulot turi: mavzuga oid yangi ma'lumotlarni o'quvchilarga yetkazishda yangi texnologiyalardan foydalanish, klaster, yozma, og'zaki, ko'rgazmali aralash mashg'ulot, suhabat, munozara, noananaviy, hamkorlikda ishlash, yangi tushuncha va bilimlarni shakllantirish.

Mashg'ulot jahozi: Globus, dunyo tabiiy kartasi, 9-sinf atlasi, yozuvlari xaritasi, rangli qalamlar, chizg'ich, o'chirg'ich, sirkul va kompas va globus, tarqatma materiallar, mavzuga oid ko'rgazmali qurollar va video roliklar, slaydlar, guruhlar uchun rag'bat kartochkalari.

I.Tashkilly qism: salomlashish, yo'qlama qilish, o'quvchilarni mashg'ulotga tayyorgarliklarini tekshirish.

II.Yangi mavzu bayoni:

Jamiyat butun tarixi davomida tabiiy muhit bilan chambarchas bog'liq ravishda rivojlanib borgan. Tabiiy resurslardan foydalanish, ularni muhofaza qilish va qayta tiklash bilan bog'liq faoliyat sohasi tabiatdan foydalanish deb ataladi. Tabiatdan foydalanish oqilona va nooqilona tarzda amalga oshirilishi mumkin. Tabiatdan oqilona foydalanilganda, tabiiy boyliklar me'yorida iste'mol qilinib, ularni muhofazalash va qayta tiklashga, atrof tabiiy muhitning sog'lom holatini saqlashga kerakli darajada e'tibor beriladi. Agar jamiyatning xo'jalik faoliyati natijasida tabiiy muhit va uning resurslari holati salbiy tomonqa o'zgarib borsa, tabiatdan foydalanish nooqilona hisoblanadi. Tabiatdan nooqilona foydalanilganda, landshaftlardagi muvozanat buziladi hamda turli ko'lam va ko'rinishdagi ekologik muammolar vujudga keladi. Ekologik muammo tabiatdan nooqilona foydalanish natijasida tabiiy muhit sifatining yomonlashishidir. Ekologik muammolar hududiy ko'لامи jihatidan 3 pog'onaga bo'linadi: Globalekologik muammolar butun geografik qobiqning holatiga ta'sir ko'rsatadi va ularni yechish borasida jahondagi barcha davlatlarning harakatlarini birlashtirish lozim. Regionalekologik muammolarning oqibatlari bitta yoki bir nechta qo'shni davlatlar hududida sezildi. Lokal ekologik muammolar esa kichik ko'lamdagi hududlar doirasida ro'y beradi. Quyida hozirgi davrning eng dolzarb global ekologik muammolaridan ba'zilari haqida ma'lumotlar keltirilgan.

5-rasm. Antarktidaning ustida ozon qatlami yupqalashishining sxematik ko'rinishi.

III. Mustahkamlash:

- Ekologik muammolar nima? Ularni keltirib chiqaruvchi asosiy sabab nimadan iborat?
- Global ekologik muammolarning regional va lokal pog'onadagi ekologik muammolardan farqini tushuntiring.

IV. Uyga vazifa:

- «Issiqxona samarasi» ekologik muammosi mohiyati va sabablarini izohlang.
- Ekologik siyosat deganda nima tushuniladi?

Sana: " " 20 -yil. Sinflar: _____. To 'garak rahbari: _____

Mavzu: Unitar va federativ davlatlar.

Maqsadlar:

a) zamonaviy dunyo, uning yirik mintaqalari hamda xalqaro iqtisodiy va siyosiy tizimda muhim o'rin egallagan davlatlarga xos ijtimoiy-iqtisodiy geografik xususiyatlarni o'rgatish, turli global va mintaqaviy iqtisodiy,

ijtimoiy va ekologik jarayonlar haqida tizimli ma'lumotlarga ega bo'lish.

b) jahon, uning yirik mintaqasi va mamlakatlari iqtisodiy va ijtimoiy geografiyasiga doir zamonaviy bilim berish, mustaqil bilim olish va uni amaliyatda qo'llashni o'rgatish.

v) jahonning siyosiy xaritasi, tabiiy resurslari, aholisi va xo'jaligi haqidagi umumiy ilmiy tasavvurni shakllantirish. Jahonning yirik mintaqalari — Yevropa, Osiyo, Afrika, Amerika va Avstraliyaning siyosiy xaritasi, tabiiy resurslari, aholisi va iqtisodiyotining o'ziga xos xususiyatlarini tushuntirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiyalar elementlari:

Axborot bilan ishlashkompetensiyasi: media manbalardan zarur ma'lumotlarni izlab topa olish, saralash, qayta ishlash, saqlash, ulardan samarali foydalana olish, ularning xavfsizligini ta'minlash ko'nikmalarini egallashni hamda mediamadaniyatga ega bo'lish.

O'z-o'zini rivojlantirish kompetensiyasi: doimiy ravishda o'z-o'zini jismoniy, ma'naviy, ruxiy va intellektual rivojlantirish, kamolotga intilish, hayot davomida mustaqil o'qib-o'rghanish, bilim va tajribani mustaqil ravishda muntazam oshirib borish, o'z hatti-harakatini adekvat baholash va mustaqil qaror qabul qila olish ko'nikmalarini egallah.

Ijtimoiy faol fuqarolik kompetensiyasi: jamiyatda bo'layotgan voqealarni, hodisa va jarayonlarga dahldorlikni his etish va ularda faol ishtirok etish, o'zining fuqarolik burch va xuquqlarini bilishi, ularga rioya qilishi, mehnat va fuqarolik munosabatlarida muomala va xuquqiy madaniyatga ega bo'lish.

Mashg'ulot turi: mavzuga oid yangi ma'lumotlarni o'quvchilarga yetkazishda yangi texnologiyalardan foydalanish, klaster, yozma, og'zaki, ko'rgazmali aralash mashg'ulot, suhbat, munozara, noananaviy, hamkorlikda ishslash, yangi tushuncha va bilimlarni shakllantirish.

Mashg'ulot jihizi: Globus, dunyo tabiiy kartasi, 5-sinf atlasi, "Tabiiy geografiya boshlang'ich kursi" atlasi, yozuvsız xaritasi, rangli qalamlar, chizg'ich, o'chirg'ich, sirkul va kompas va globus, tarqatma materiallar, mavzuga oid ko'rgazmali qurollar va video roliklar, slaydlar, guruhlar uchun rag'bat kartochkalari.

I.Tashkiliy qism: salomlashish, yo'qlama qilish, o'quvchilarni mashg'ulotga tayyorgarliklarini tekshirish.

II.Yangi mavzu bayoni:

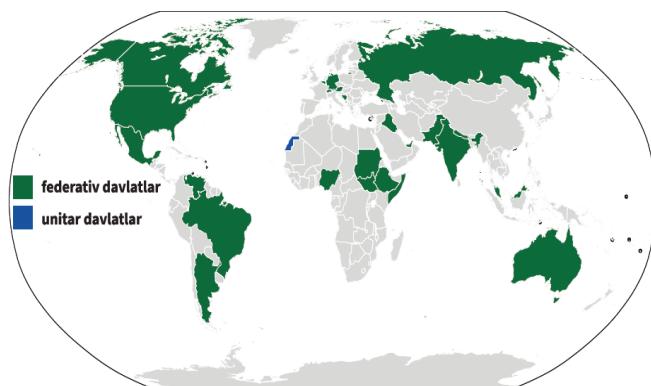
Har qanday mamlakatning ma'muriy-hududiy tizimi (davlat tuzilishi shakl i) uning muhim siyosiy xususiyati hisoblanadi. Mazkur belgiga binoan, jahon mamlakatlari ikki turga, ya'ni unitarva federativ davlatlarga bo'linadi. Unitar davlatlarda butun mamlakat hududida yagona qonunchilik tizimi amal qiladi, siyosiy boshqaruv esa markazlashgan holda amalga oshiriladi. Dunyo mamlakatlarining aksariyat qismi (167 tasi) unitar davlatlar qatoriga mansub.

III. Mustahkamlash:

Davlat tuzilishining birmuncha murakkab shakli federatsiyadir. Bunday davlatlarda qonunchilik, ijro va sud hokimiyati markaziy (federal) hamda hududiy (shtatlar, provinsiyalar, respublikalar va boshqalar doirasida) darajalardan tashkil topadi. Federativ davlatlarning soni, 2022-yil boshi holatiga ko'ra, 27 ta bo'lib, jumladan, Yevropada 6 ta, Osiyoda 6 ta, Afrikada 6 ta, Amerikada 7 ta hamda Avstraliya va Okeaniyada 2 ta federatsiyalar joylashgan

IV. Uyga vazifa:

1.Darslik hamda atlasdagi jahonning siyosiy xaritasidan foydalanib federativ davlatlar nomini daftaringizga yozib oling va yozuvsız xaritada belgilang.

4-rasm. Unitar va federativ davlatlar jahon siyosiy xaritasida

Sana: " " 20 -yil. Sinflar: _____. To'garak rahbari: _____

Mavzu: Tugamaydigan va tiklanadigan tabiiy resurslar geografiyası.

Maqsadlar:

- a) zamonaviy dunyo, uning yirik mintaqalari hamda xalqaro iqtisodiy va siyosiy tizimda muhim o'rinnegallagan davlatlarga xos ijtimoiy-iqtisodiy geografik xususiyatlarni o'rgatish, turli global va mintaqaviy iqtisodiy,
- b) ijtimoiy va ekologik jarayonlar haqida tizimli ma'lumotlarga ega bo'lish.
- c) jahon, uning yirik mintaqasi va mamlakatlari iqtisodiy va ijtimoiy geografiyasiga doir zamonaviy bilim berish, mustaqil bilim olish va uni amaliyatda qo'llashni o'rgatish.
- v) jahonning siyosiy xaritasi, tabiiy resurslari, aholisi va xo'jaligi haqidagi umumiylasavvurni shakllantirish. Jahonning yirik mintaqalari — Yevropa, Osiyo, Afrika, Amerika va Avstralaliyaning siyosiy xaritasi, tabiiy resurslari, aholisi va iqtisodiyotining o'ziga xos xususiyatlarini tushuntirish.

O'quvchilarda shakllantiriladigan tayanch kompetensiyalar elementlari:

O'z-o'zini rivojlantirish kompetensiyasi: doimiy ravishda o'z-o'zini jismoni, ma'naviy, ruxiy va intellektual rivojlantirish, kamolotga intilish, hayot davomida mustaqil o'qib-o'rganish, bilim va tajribani mustaqil ravishda muntazam oshirib borish, o'z hatti-harakatini adekvat baholash va mustaqil qaror qila olish ko'nikmalarini egallash.

Milliy va umummadaniy kompetensiya: Vatanga sadoqatli, insonlarga mehr-oqibatli hamda umuminsoniy va milliy qadriyatlarga e'tiqodli bo'lishni, badiiy va san'at asarlarini tushunish, orasta kiyinish, madaniy me'yorlarga va sog'lom turmush tarziga amal qilish.

Mashg'ulot turi: mavzuga oid yangi ma'lumotlarni o'quvchilarga yetkazishda yangi texnologiyalardan foydalanish, klaster, yozma, og'zaki, ko'rgazmali aralash mashg'ulot, suhbat, munozara, noananaviy, hamkorlikda ishlash, yangi tushuncha va bilimlarni shakllantirish.

Mashg'ulot jahozi: Globus, dunyo tabiiy kartasi, 5-sinf atlasi, "Tabiiy geografiya boshlang'ich kursi" atlasi, yozuvsız xaritasi, rangli qalamlar, chizg'ich, o'chirg'ich, sirkul va kompas va globus, tarqatma materiallar, mavzuga oid ko'rgazmali qurollar va video roliklar, slaydlar, guruqlar uchun rag'bat kartochkalari.

I.Tashkiliy qism: salomlashish, yo'qlama qilish, o'quvchilarni mashg'ulotga tayyorgarliklarini tekshirish.

II.Yangi mavzu bayoni:

Hudud laming turli ekinyetishtirish imkoniyatlari ko'p jihatdan iqlimga bog'liq. Qishloq xo'jaligiga bevosita ta'sir ko'rsatuvchi iqlimi resurslar agroqlimiy resurslar deyiladi. Eng muhim agroqlimiy korsatkichlar effektiv haroratlari (+10 °C dan yuqori) yillik yig'indisi hamda namlanish koeffitsiyenti hisoblanadi. Iqlimning termik resurslari ekvatoridan qutblarga tomon kamayib boradi. Ekvator atrofida effektiv haroratning yillik yig'indisi 8000 °C dan yuqori bo'lsa, arktika va subarktika iqlim mintaqalarida u 400 °C ga ham yetmaydi.

III. Mustahkamlash:

Iqlimning termik resurslari ekvatoridan qutblarga tomon kamayib boradi. Ekvator atrofida effektiv haroratning yillik yig'indisi 8000 °C dan yuqori bo'lsa, arktika va subarktika iqlim mintaqalarida u 400 °C ga ham yetmaydi. Shuning uchun ham tropik, subekvatorial va ekvatorial iqlim mintaqalarida turli issiqsevar ekinlarni yetishtirish hamda yil davomida 2-3 marotaba hosil olish imkoniyati mavjud.

IV. Uyga vazifa:

1. Agroqlimiy resurslarning qishloq xo'jaligi ixtisoslashuviga ta'sirini turli geografik mintaqalar va davlatlar misolida tushuntiring.

*veb-saytimiz: Zokirjon.com
Hujjat Word variantda beriladi.*

Zokirjon Admin bilan

90-530-00-68 nomerga murojaat qilishingiz, shu nomerdagi telegram orqali bog‘lanishingiz yoki nza4567 izlab telegramdan yozishingiz so‘raladi.

Telegramda murojaatingizga o‘z vaqtida javob beriladi

40 listdan iborat geografiya fanidan **9-10-sinf** bo‘sh o‘zlashtiruvchi o‘quvchilarga **34** soatli to‘garakni to‘liq holda olish uchun telegramdan yozing.

Narxi: 20 ming so‘m

Telegram kanalimiz:

@Maktablar_uchun_hujjatlar

To‘lov uchun: UZCARD *880*9860230104973329*summa#

Plastik egasi Nabiyev Zokirjon

DIQQAT!!!

Sizga bu **OMONAT** qilib beriladi.
To‘liq holda olganingizdan so‘ng:
Faqat o‘zingiz uchun foydalaning.
Hech kimga bermang hattoki eng
yaqin insoningizga ham.
Internet orqali veb-saytlarga
joylamang.
Kanal va gruppalarga tarqatmang.

**OMONATGA
HIYONAT QILMANG.**